ALTIN ANAHTAR

TYT
15
TÜRKÇE
DENEMESİ

Halil ÇETİN - Nizamettin UĞUR
Ebru KIŞ - Ali SELÇUK

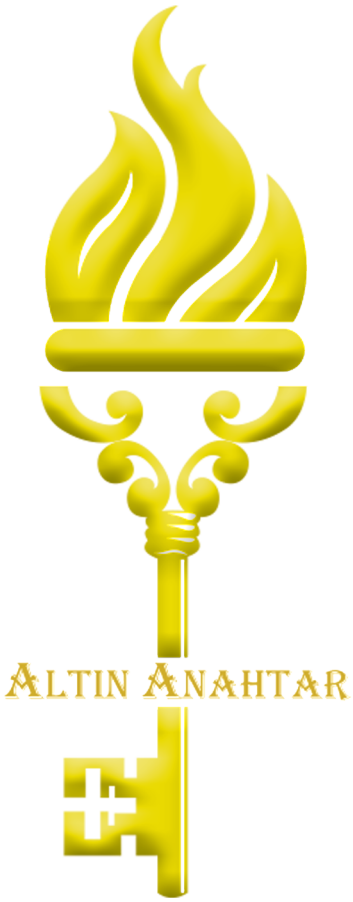

ÖN SÖZ

"Temel Yeterlilik Testi" Türkçe sorularına hazırlık amacıyla yayımladığımız bu kitap ÖSYM'nin son yıllardaki Türkçe soruları esas alınarak hazırlanmıştır.

Altın bir gelecek dileğiyle...

İÇİNDEKİLER

TEST 1 7
TEST 2 17
TEST 3 27
TEST 4 37
TEST 5 47
TEST 6 57
TEST 7 67
TEST 8 77
TEST 9 87
TEST 10 97
TEST 11 107
TEST 12 117
TEST 13 127
TEST 14 137
TEST 15 147

CEVAP ANAHTARI 157

TYT

15
TÜRKÇE DENEMESİ

TEST 1

1. Hırsızın biri, Hoca'nın yalnız kaldığı bir geceyi kollayıp evine giriyor. Herif, öyle yükte hafif, pahada ağır olan şeyleri alıp gerisini bırakan takımından değilmiş. Hem öyle olsa bile bu fakir evde ne bulabilecek ki? Her ne ise, hırsız ortada görülen ne varsa hepsini toplayıp sırtlamış. Uyanacağından korkmasa Hocanın üstündeki yorganla, altındaki döşeği de alacakmış. Halbuki Hoca, tavşan uykusundaymış. Hırsızın sesi soluğu kesilince, yatağı yorganı yüklenip arksına düşmüş. Hırsız gitmiş, hoca gitmiş. Hırsız gitmiş, Hoca gitmiş. Derken arka sokakta bir evin önünde durmuşlar. Herif, kapıyı açıp içeri gireceği sırada, Hoca'nın hemen arkasından geldiğini görmüş. Tabiî ki cin çarpmışa dönmüş. Korkudan zangır zangır titremeye başlamış: "Ne geldin peşimden, ne geldin peşimden." diye kekelemeye başlayınca Hoca merhum: "Ne şaşırıyorsun yâhu! Biz bu eve taşınmıyor muyuz?" demiş.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki parçadaki altı çizili sözlerden birinin açıklaması değildir?

A) Aşırı bir biçimde titremek.

B) Neye uğradığını bilemeyecek kadar kötü bir duruma düşmek.

C) Taşınması kolay olan değerli eşya.

D) En ufak bir sese ve kıpırtıya uyanacak şekilde uyumak.

E) Değerini tahmin edememek.

2. Hayatlarımızın öyle anları var, üzerleri fosforlu kalemle çizilmiş gibi parıldayan.

Bu parçadaki altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

A) Yaşamın en mutlu günleri.

B) Unutulmak istenen; ama unutulması mümkün olmayan olaylar.

C) Yaşamın anlatılmaya değer anları.

D) Geçmişimize baktığımızda öne çıkan yaşantılar.

E) Yaşamın en renkli günleri.

3. **Aşağıdakilerin hangisinde** "oynatmak" **sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?**

A) Herhangi bir canlıya istenilen hareketleri yaptırmak:
Büyükbabası ayı oynatırdı şehirde.

B) Herhangi birini korkutmak, heyecanlandırmak:
Küçük kız, yüreğini oynattı annesinin.

C) Herhangi bir görevi yerine getirmeyerek karşı tarafı düzenle oyalamak:
Kızın dayısı alacaklıyı bir haftadır oynatıyor.

D) Herhangi bir araç ve gereç kullanmak:
Elini yüzünü oynatıyordu, karşımda adam.

E) Herhangi birinin aklını yitirmesini dile getirmek:
Böyle davranma, oynatacak adam kafayı.

4. Berna Moran, incelemesinde mümkün olduğu ölçüde çıplak bir göz ile bakıyor ele aldığı kitaba. Mümkün olduğu ölçüde diyorum; çünkü hiçbir eleştirmen kendi kişiliğinin, birikiminin, politik düşüncesinin, hayata bakışının görünmeyen gözlüklerinden bütünüyle kurtulamaz.

Bu parçadaki "çıplak bir göz" **sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çözümleyici bir inceleme

B) Gözleme önem veren bir yaklaşım

C) Toplumsal yararı düşünen bir bakış açısı

D) Nesnel ve önyargısız bir bakış

E) Ayrıntıları görmezden gelen eleştiri anlayışı

5. (I) Çocukluğumuzda babam işe geceleri giderdi. (II) İlkyaz başladı mı, sabaha doğru biz uyanırken o eve dönerdi. (III) Çoğu kez bizimle o anda karşılaşmak onu huzursuz ederdi. (IV) Kendini bitkin, üstü başı tozlu görmemizi istemezdi. (V) Biz o zaman bunun bilincinde değildik. (VI) Yıllar sonra durumu anlayınca onu daha çok sevdik.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangileri birbirine neden-sonuç ilişkisiyle bağlıdır?

A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
D) IV. ve V. E) V. ve VI.

ALTIN ANAHTAR

6. Hüseyin Cöntürk: "Önceki kuşaktan kendisine kalanla etrafında bulduklarını yeterli bulan şair 'çağının şairi' değildir." der.

Hüseyin Cöntürk'e göre aşağıdaki şiir tanımlarından hangisi "çağının şairi" **tarafından yapılmış olabilir?**

A) "Şiir, kalpten geçen bir hadisenin dil hâlinde görünmesidir." Yahya Kemal Beyatlı

B) "Şiir, gürültüden müziğe geçmektir." Can Yücel

C) "Şiir, bir somutlamadır." Edip Cansever

D) "Şiir, alışkanlıklara karşı bir yaylım ateştir." Cemal Süreya

E) "Şiir, bir 'anı'da bir hayat, bir 'an'da bir ömür toplayan bir billurlaştırma işidir." Sezai Karakoç

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "takdir etme, beğenme" **vardır?**

A) Emile Zola'nın romanlarındaki "bilimsel" çözümlemeler şöyle dursun, bunları esinleyen bilim yapıtları bile geçerliliğini yitirdi artık.

B) Türk sanatçılarının çoğu geleneklerini sürdürmediği için tepki görmüştür.

C) Nurullah Ataç'ın değeri günümüzde eskisi kadar bilinmiyor demek, hem doğru hem yanlış bir yargı.

D) Bu yalınlığa, bu somutluğa erişebilmek için Albert Camus gibi bilinçli, açık görüşlü olması gerektiğini erken kavramış.

E) Eleştirmen, nesnel eleştiriyi seçtiği sürece tarafsız kalmak zorundadır.

8. İyi bir edebiyat yapıtının, bir koltuğa kaykılarak okunmaması gerektiğini; tam tersine, sert bir sandalyede oturarak ders çalışır gibi okunması gerektiğini biz o kitaptan anladık.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle <u>çelişir</u>?

A) İyi edebiyat yapıtları okuyucuyu zorlar.

B) İyi edebiyat yapıtlarını anlamak emek gerektirir.

C) İyi edebiyat yapıtları okuru hiç yormadan içine alır götürür.

D) İyi edebiyat yapıtları yoğun bir dikkatle okunmalıdır.

E) İyi edebiyat yapıtları üstünkörü okunamaz.

9. Müziksever bir arkadaşım: "Bir parça dinlerken bestecinin o an adını söyleyememde çağını söylerim en azından." diyordu.

Bu cümleden aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

A) Bir çağın özelliklerini bilmek, o çağın sanatçılarını tanımak için yeterli değildir.

B) Her çağın, o çağda yaşamış tüm sanatçıları etkileyen özellikleri vardır.

C) Her çağda, belirleyici özelliklerini veren büyük sanatçılar vardır.

D) Çağının özellikleri dışına çıkmayan sanatçı büyük sanatçı olamaz.

E) Bir parçasını dinleyerek sanatçıyı tanıma olanağı vardır.

10. Bir dağ ışıklarla oynardı.
Öyle çok yıldız vardı ki uzaklarda,
Kocaman bir masaldı gece.

Bu dizelerdeki sözcükler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) "gece" özne görevinde bir isimdir.

B) "öyle" sıfattır.

C) Ek hâlinde edat kullanılmıştır.

D) Ünlü düşmesine uğramış bir fiil vardır.

E) İsmi yüklem yapan ek fiil kullanılmıştır.

11. Deniz karanlık
Kimsesiz gece
Bir tek, ıslıkla aydınlanıyor
Seferini unutmuş tekne
Bir tek ıslık
İnsanı nereye kadar götürürse.

Yukarıdaki dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) "kimsesiz"de isimden isim yapım eki vardır.

B) "aydınlanıyor" sözünde birden fazla yapım eki vardır.

C) Geniş zamanın koşuluyla çekimlenmiş fiil vardır.

D) Üçüncü dizedeki "bir tek" sözü; "sadece" anlamı veren bir edattır.

E) "unutmuş" çekimli fiildir.

ALTIN ANAHTAR

12. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi sadece temel ögelerden oluşmuştur?**

A) Milas deyince akla tarih ve zeytin gelir.

B) Denizi dimdik kesen rüzgârlı tepeler, köpük köpük bir deniz hayal et.

C) Geniş mermer basamakları gönülsüzce çıktı.

D) Bahçemizdeki erik ve vişne ağacının dalları yenik düşmüştü.

E) Çoğu kez edebiyat, hayattan daha çabuk büyütür.

13. **Aşağıdakilerin hangisinde yanıt cümlesi belirteç değildir?**

A) - Çalışmaya ne zaman başladın.
- Geçen hafta.

B) - O çiçekleri kime götürüyorsun?
- Anneme.

C) - Arkadaşın nereye gitti?
- Yukarı.

D) - Onu nasıl ikna ettin?
- Konuşarak.

E) - Nereye gideyim?
- Biraz ileri.

14. "Telefonlarla geldi telaşlı ve ürkek
Birdenbire geldi, beklemiyordum.
Hayli dargın sesi kalın
Umutsuzluğuma geldi oysa yorgundum
Üstelik incittim de istemeyerek."

Yukarıdaki şiirde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Basit eylem

B) Bileşik zamanlı eylem

C) Ad soylu yüklem

D) Türemiş eylem

E) Sıfat-fiil (ortaç)

15. Kış, adanın her tarafında yerleşebilmek için rüzgârları, yıldız, poyraz, maestro, dramudana, gündoğusu, batı karayel, karayel hâlinde seferber ettiği zaman öteki yakada yaz, daha pılısını pırtısını toplamamış; bir kenara, oldukça mahzun bir göçmen gibi oturmuştur.

Yukarıdaki cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yaz, kişileştirilmiştir.

B) Yaz, özne görevindedir.

C) İkileme, nesne görevindedir.

D) Tezat sözcüklere yer verilmiştir.

E) Yüklem, birleşik zamanlıdır.

16. ve 17. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Kim duysa tanır geçmişe havalanan bu sesin sahibini; sahibinin sesi olmak değil sözünü ettiğim, sesinin sahibi olmak... (II) Sesinin sahibi: İçine yağan bir yağmur gibi içine doğru şarkı söyleyen İlhan İrem... (III) Otuz beş yıldan fazla olmuş o iç sesini mahcup bir yağmur gibi aramızda gezdirmeye başlaması. (IV) Ses, nasılsa bir kez dışarı çıkmış, yanlışlıkla ağzından kaçmış, gençliğimize, Ankara'nın 1973 baharındaki geniş bulvarlarına yayılmış. (V) Bir güneş gibi mi, hayır, şakacı bir bulut da sayılmaz, yağmurunu arayan bir bulut gibi, biraz nemli bir ses, yağmurunu bulunca da küsecek: "Konuşursam gözyaşlarım beni boğacak."

Haydar Ergülen

16. **Yukarıdaki parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?**

A) İlhan İrem, herkesin tanıdığı bir sestir.

B) İlhan İrem, geçmişte yaşananları anımsatan bir sesin sahibidir.

C) İlhan İrem, insanı hüzünlendiren, içli şarkılar söylemiştir.

D) İlhan İrem, ağlamaklı, yumuşak bir sese sahiptir.

E) İlhan İrem, söylediği şarkılarda yarınları ve umudu anlatmıştır.

ALTIN ANAHTAR

17. **Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) I'de altı çizili sözler nesne görevindedir.

B) II'de özel isim, sıfatla nitelenmiştir.

C) III. cümle üç ögelidir.

D) IV. cümle bağımsız sıralı cümledir.

E) V. cümlede benzetme ve abartmaya vardır.

18. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru işareti doğru <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Bu resimleri ne kadar güzel yapmışsınız?

B) Memleketinden ayrılalı ne kadar oldu?

C) Bu kış ne kadar kömür yaktın?

D) Seninle ne kadar küs kalacaktık?

E) İlk benzin istasyonu ne kadar uzaklıkta?

ALTIN ANAHTAR

19. (I) Eleştirel düşünme, gelişmenin anahtarıdır. (II) Eleştirilebilen bir şeyin geliştirilebilen bir tarafı vardır. (III) Dolayısıyla her türlü eleştiri, bir tür hediyedir. (IV) Eleştiriler yapıcı ve yıkıcı olarak ikiye ayrılabilir. (V) Yapıcı eleştiriler, herhangi bir şeyin geliştirilebilir yönüne dikkat çeken eleştirilerdir; yıkıcı eleştirilerse sadece yıkmak ve yok etmek için getirilen eleştirilerdir. (VI) Yıkıcı eleştirilerin yaygınlığı, yapıcı eleştirilerin değerinin anlaşılmasını engellemiştir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

20. Tasarımın bizim yayıncılık dünyasında öncelikli olduğu söylenemez. Kitabı aynı zamanda bir estetik nesne olarak düşünen yayıncıların ve editörlerin sayısı hâlâ pek az. Okurun da öyle gördüğü pek söylenemez.

Bu parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yayıncılık dünyasında tasarım hiç önemsenmemektedir.

B) Kitap öncelikle içeriğine göre değerlendirilmelidir.

C) Okurlar genel olarak kitabı öncelikle bir estetik nesne olarak düşünmemektedirler.

D) Yayıncıların niteliği neleri yayımladığına göre değil onları nasıl yayımladığına göre belirlenir.

E) Yayıncılar ve editörler kitabı öncelikle estetik bir nesne olarak görmektedirler.

21. Nesneler önünde nasılsam resmin önünde de öyleyim. Örneğin, perdeleri açık bir pencere resmi yapıyorum... Eğer bu açık pencere, resmimde iyi durmuyorsa resimdeki pencerenin perdesini çekip kapatıyorum, tıpkı odamda yaptığım gibi. ....

Picasso

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yaşamda nasıl davranıyorsak resimde de öyle davranmak gerekir.

B) Resim ayrı bir şeydir, hayat ayrı; bunu unutmamak gerekir.

C) Hayatta değiştiremediğim her şeyi resimde değiştirebiliyorum.

D) Resim bu dünyadan farklı bir dünya çizmektir tuvale.

E) Resimle insanlara ulaşmak resimde hayatla buluşmakla mümkün.

22. Tıpkı tutku, nefret, kıskançlık ve yaşama isteği gibi aşk da insanlık tarihiyle yaşıt. Milyonlarca yıldan beri, yeryüzünün değişken ikliminin altında, kalplerde silinmez izler bırakacak kadar büyük kaç aşk yaşandığını kimse bilemez. Çoğunlukla aşkı paylaşan insanların dünyayı terk etmesinden sonra onların kalplerini dolduran duygular da unutulmaya terk edilir. Oysa bazı aşklar zamanın dar ve tozlu yollarında kendinden emin adımlarla yürür ve o aşkı paylaşanların ölümünün üzerinden yüzlerce yıl geçtikten sonra bile ilk günkü etkileyiciliğini korur. Bunlar romanlara, operalara, filmlere, şiirlere konu olacak kadar büyük aşklardır. Tıpkı ünlü besteci Johannes Brahms'ın, o çağın en önemli piyanist ve bestecilerinden Clara Schumann'a duyduğu aşk gibi.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

A) Örneklendirme

B) Sayısal verilerden yararlanma

C) Tanık gösterme

D) Tanımlama

E) Soyutlama

23. Vapur, halka, geçkin bir kraliçe denli süzülerek seyrettiriyordu kendisini. Kimi vakitler şöyle bir durur, bakınır, gözüne bir yerleri kestirir, oraya biriken halka doğru sokulur, fırdolayı döner, burnu üstüne dikilir, havada kalan pervanesiyle dalbüken yelini döver takır takır, halkın korkulu çığlıklarını sonuna dek dinler, sonra gene suya, karnı üzerine atardı kendisini bu anlarda yaramazlık yaptığımda beni korkutmak için biraz da gerçekten çıldıran annemi anımsatırdı, biz çocukların en çok hoşumuza giden numaralarından biriydi bu, sulara vuran karnı, tok ve kesik bir uğultu çıkarırdı.

Yukarıdaki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. tekil kişili bakış açısıyla kaleme alınmıştır.

B) Vapur, kişileştirilmiştir.

C) Ara cümle kullanılmıştır.

D) Dolaylı anlatıma başvurulmuştur.

E) Gözlemden yararlanılmıştır.

24. (I)Bir sanat yapıtında hiçbir şey rastlantı değildir. (II) Sözgelimi malzemesi dil olan bir edebiyatta, hele de şiirde sözcüklerin nerede kullanılacağı çok önemlidir. (III) Şair, hangi sözcüğün nerede, nasıl kullanılacağını iyi öğrenememişse ortalama bir şair olur ömrü boyunca. (IV) Şiirin ritmi, çarpıcı anlatımı, imgesi hep bir düzen içinde oluşur. (V) Öyküde de, romanda da böyledir bu. (VI) Öykücü ya da romancı, bunun bilincine varmadığı sürece ustalığa ulaşamaz.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisinden sonra, "Bu edebî türlerin kurgusu, olay ve dil akışı da rastlantılara izin vermez." **cümlesinin getirilmesi uygun olur?**

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

25. Öykücü Sait Faik ömrünü sürekli bir avarelik içinde, Burgaz'da ya da Beyoğlu'nda dolanmakla geçirirdi. Çoğu zaman, sinemaların önündeki fotoğraflara boş gözlerle bakarken rastlardım ona. Yazmaya, hatta bu kadar çok yazmaya nasıl vakit bulduğuna aklım ermezdi. Odasına kapanıp masasına oturarak yazı yazmadığını kesinlikle biliyordum. Balıkçı kahvelerinde, sandallarda, meyhanelerde, gözlerden uzak köşelerde, cebinden çıkardığı buruşuk kâğıt parçalarına bir şeyler karalardı dizinin üstünde.

Bu parçada Sait Faik'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine özellikle dikkat çekilmek istenmiştir?

A) Hayatını boş işlerle geçirdiğine

B) Öykülerini uzun çalışmalar sonunda yazdığına

C) Yazmaya fazla zamanı olmadığına

D) Zamanın çoğunu evinin dışında geçirdiğine

E) Öykülerini aklına geldiği anda kaleme aldığına

ALTIN ANAHTAR

26. Çoğu zaman yazmak istediğim hikâyeyi ve onu yazacağım biçimi önceden belirliyorum. Roman niyetiyle başlayıp öykü ya da başka bir türde sonuçlandırdığım çalışmam olmadı. Ben bunu bir yolculuğa benzetiyorum. Örneğin İstanbul'dan İzmir'e gitmeye karar veriyorum, yani ne yazacağımı, sonunu, nereye varacağını biliyorum; hatta hangi yoldan gideceğimi de seçiyorum. Uçakla kısa bir yolculuk mu yoksa uzun bir araba yolculuğu mu, bunu da seçiyorum. Yani öykü mü roman mı olacağına da baştan karar veriyorum.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt olarak söylenmiştir?

A) Kurmaca yazılarınız öğretici yazılarınızdan hangi yönüyle ayrılır?

B) İlk cümlenizi kurarken eserinizin türü mutlaka belli midir yoksa yazının akışı mı onu belirler?

C) Ruh durumunuzla yazdığınız metin arasında ne gibi bir bağ söz konusudur?

D) Bir metni yazarken kahramanlarınızı nasıl ete kemiğe büründürüyorsunuz?

E) Edebî metinlerin farklı türlere göre sınıflandırılmasını doğru buluyor musunuz?

27. Sezai Karakoç'un vaktiyle dediği gibi, edebiyatın üç sac ayağı var: eser, yazar ve okur. Bu ayaklardan bir tanesi eksilmeye görsün, devriliverir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Yanlış yerde kullanılan sözcük.

B) Tamlama yanlışlığı.

C) Özne eksikliği

D) Fiilimsi yanlışlığı.

E) Yanlış anlamda kullanılan sözcük.

28. (I) Bir su topu takımında yıllarca kalecilik yaptım. (II) Su topu yedişer kişilik iki takım halinde oynanan karşılaşmalardır. (III) Antrenmanlarımızı 33 metreye 20 metrelik Atatürk Yüzme Havuzunda yapardık o zamanlar. (IV) Kaleci olarak benim diğer takım arkadaşlarımdan sudan oldukça yükseklere çıkma yeteneğim vardı. (V) Bunun dışında oyun içinde izlediğim ve beklediğim şutlar için kalemde sabit konumda beklerdim. (VI) Koruduğum kale 3 metre uzunluğunda ve 90 cm. yüksekliğindeydi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) V.

29. I. Celal Güzelses, 1950'li yıllarda, köşkün taraçasında arkadaşlarıyla otururken karşıdaki Kırklar Dağı'ndan gelmekte olan kervanı durdurabileceğini öne sürer.

II. Celal Güzelses "Şimdi kervanı yürüteceğim" der ve hareketli bir türküye başlar; kervan gerçekten de yola koyulur!

III. Aynı köşk, yıllar sonra bir başka 'Celal Güzelses mucizesi'ne daha tanık olacaktır.

IV. Ardından bir gazele başlar.

V. Dört-beş kilometre ötedeki kervancı, sesi duyunca hemen kervanı durdurur ve yolun kıyısına ilişerek onu dinler.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sondan bir önceki cümle olur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ALTIN ANAHTAR

30. Sinema da insanoğlu gibi çok değişik görünümlere sahiptir. İyi insan, kötü insan, çirkin insan, güzel insan, hasta insan gibi iyi film, kötü film, çirkin film, güzel film, hasta filmlerden söz edebilmek mümkündür. Çünkü ……..

Düşüncenin akışına göre bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) sinemayı insan yapar.

B) seyirci kendisini görmek ister beyaz perdede.

C) sinemanın yarattığı dünya bizi çevreleyen dünya değildir.

D) yönetmen, neyi göstermek isterse biz onu görürüz.

E) sinema büyülü bir oyundur.

31. ……..Ne var ki şöhret, pazara benzer; orada çok kalırsanız fiyatlar düşer. Bizim sanatçılarımız maalesef bu basit gerçeği bilmediklerinden klip üstüne klip çekiyor, her programda boy gösteriyorlar. Sonunda yüzleri, sesleri eskiyiveriyor, izleyicilerine güzel şeyler sunsa da artık ilgi görmüyor. Çünkü izleyici hep yenilik, değişiklik istiyor.

Bu parçanın başına, dil ve düşünce örgüsüne göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) Çok olan şeyin değeri düşer.

B) Sanatçı, biraz gizemli olmalıdır.

C) Şöhret en büyük beladır.

D) İlgi görmek için isminizin biliniyor, tanınıyor olması gerekir.

E) İnsanın özünde değişikliğe karşı zaafiyet vardır.

32. "Eski fotoğrafların saklandığı albümlere bakıp geçmişte yolculuk yapmak ne kadar da hüzün vericidir. Bir gizli güç çeker bizi o giz dünyasına. O resimlerde, yaşanmış mutlulukların, çekilmiş acıların kırıntılarını ararız. Zamanı durduran o resimleri izlerken acı bir tebessüm yüzümüzde donup kalır. Resimdeki kişi, yer, sihir olur, alır bizi götürür o zamana. Yıllar, saniye olmuştur; yaşanan, geçmişin içinde kaybolmuştur artık."

Parçanın tümüne egemen olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özlem B) Yaşlanma C) Üzüntü D) Sevinç E) Hayal kırıklığı

33. Eflatun, "Gözlemle, dinle, sus, az yargıla, çok sor." demiş. Bence de öyle. İyi bir dinleyici mıknatısa benzer. Sözleri ağzınızdan mıknatıs gibi çeker alır. Onun karşısında diliniz büsbütün açılır. Düşüncelerinize canlılık gelir. Çağrışımdan çağrışıma kayarak akar gidersiniz.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada verilen "iyi dinleyici" **tanımlamasına uymamaktadır?**

A) Dikkatli olmayı bilir.

B) Söylenenleri fazla yargılamaz.

C) Konuşmacıyı daha üretken kılar.

D) Gözlem yeteneğine sahiptir.

E) Karşısındakinin açığını bulmayı önemser.

ALTIN ANAHTAR

34. Yazacağım öykünün başı şöyle olmalı, gelişimi şöyle yürümeli, şöyle sonuçlanmalı diye düşünmemişimdir hiç. Öyle sanıyorum ki bu işin en sağlam yolu, öyküyü yazmaya başlamaktır. Yalnız öyküde değil, bütün sanat türlerinde bir tek kuralın geçerli olduğuna inanıyorum: Şiir, roman ya da öykünün "yaşanmış" olması. Yazılanların, yazarın ille de başından geçmiş bir olaya dayanması demek değildir bu; "yazılırken yaşanmış" olması demektir. Yaşanmaksızın yazılmış bir öykü, kendini hemen ele verir.

Böyle düşünen bir sanatçı için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Öykülerinde kurmacaya başvurmaz.

B) Öyküyü yazmaya başladığında gerisinin kendiliğinden geleceğini düşünmektedir.

C) Öykülerini tasarlayarak gerçekleştirmek taraftarı değildir.

D) Yapıtlarındaki olay ve duyguları yazarken yaşayan biridir.

E) Öykülerini baştan sona planlayarak yazmaz.

35. Şiirler, bir dünya görüşünün kaynak metinleri değildir. Hangi metnin bir dünya görüşünün kaynağı olduğunu söylerseniz, o metnin artık şiir olmadığını söylemiş olursunuz. Biz bir şiiri herhangi bir dünya görüşü sahibi olmak ya da bir dünya görüşü içinde haklı delillerle kendimizi beslemek için okumayız. Bu yüzden şiirin iyi ya da kötü oluşu, o şiirde yer alan yargıların doğru veya yanlış kabul edilmesiyle ilgili değildir.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

A) Şiir, belli düşünceleri okurlara aktarmak için yazılmaz.

B) Şiiri, kitleler, görüşleri doğrultusunda bilinçlenmek, eğitilmek için okumazlar.

C) Yanlış düşünceleri içeren şiirler de güzel olabilir.

D) Kolay anlaşılan şiirler her dönem kitlelerce çok sevilmiştir.

E) Dünya görüşünün şiirle dile getirilmesi düşüncesi yanlıştır.

36. "Bu sokaktan binlerce kez geçtim. Her evi, her dükkânı, her kaldırım taşını ezbere bilirdim. Ağaçlar, duvar boyaları hep tekdüzeydi. Âşık olduğumu anladığım o günü hiç unutamam: Her şey değişmişti: Bu cansız, soluk sokak meğerse ne kadar renkliymiş. Duvarları ressamlar boyamış sanki. Ağaçlar, dünyanın en güzel çiçekleriydi. Her gün önümü kesen kemik torbası, hastalıklı köpek, bir can dostunun sıcaklığını, sevimliliğini taşıyormuş da benim haberim yokmuş."

Bu parçadan hangi sonuç çıkarılabilir?

A) Her insanın yeni duygulara gereksinimi vardır.

B) Dış dünya, daima bize farklı görünür.

C) Şaşırtıcı durumlar, şaşırtıcı sonuçlar yaratabilir.

D) Her insan, içinde dış dünyadan farklı bir dünya yaşatır.

E) Yeni duygular, insanın dünyaya bakış açısını değiştirebilir.

37. Edebiyatta içtenlik, her şeyi saf saf ortaya dökmek değildir; gerekeni yerinde, zamanında, belirli bir ağırlıkta ve etkinlikte söylemektir. Yoksa, "Ben içten bir yazarım." deyip yaşam öyküsünü anlatmakta edebiyat içtenliği yoktur.

Bu parçaya göre, "edebiyatta içtenlik" **nedir?**

A) Okuyucu ile kendisi arasında bağ kurma

B) Kendi iç dünyasını okuyucuya sunma

C) İnandırıcı, kıvamında ve etkileyici bir anlatımla yazma

D) Okuyucusuna ders verir gibi değil, konuşur gibi seslenme

E) Kendi yaşamını hiç değiştirmeden anlatma

ALTIN ANAHTAR

38. Bu yazarın sanat bakımından kusuru vardır. Gerçi tipler ustaca yaratılmıştır; konuşmalar ara sıra türlü taklitlerle orta oyunu tekerlemelerini andırsa da yerindedir, üstelik kimi kez bu konuşmalar gereksiz yere uzayıp gider. Eskiden kalma bir alışkanlıkla ara sıra romanın akışını durdurur, kendi düşüncelerini sıralamaya, okurlarına bilgi vermeye koyulur...

Bu parçada, sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Teknik bakımından, istenilen düzeye ulaşamamıştır.

B) Yapıtlarında, kişilerin konuşmalarını gereksiz yere uzatmaktadır.

C) Tip yaratımı sırasındaki dili ustaca kullanmaktadır.

D) Roman kahramanı ile okuyucunun arasına girmektedir.

E) Geleneksel oyunların etkisinde kalmıştır.

39. Yazan, yazmaya devam etsin. Ta ki kendisini ifade ettiğine inanıncaya kadar. Şöyle yazsın, böyle yazsın demenin bir geçerliliği yok. O, söyleyen adam için geçerli. Muhatabı için bir geçerliliği yoktur. Çünkü başkasının tavsiyesine göre yazılmaz. Tavsiyeye göre yazan adamın da hayır gelmez yazdığından. Bir yazar, yenilikçi olmak istiyorsa onu hiçbir kural bağlamaz. Kurala bağlı yazan kişiler çok kaliteli şeyler yazmış olsa bile dolgu malzemesi olarak kalır.

Bu parçaya göre "dolgu malzemesi" **<u>olmayacak</u> yazarların en önemli niteliği nedir?**

A) Usta bildiği yazarların sözlerine güvenerek yazmak

B) Hiçbir tavsiyeye, kurala bağlı kalmadan özgürce yazmak

C) Kendisine öğütler veren usta yazarlarla polemiğe girmek

D) Etkilenmemek için başka yazarları okumadan yazmak

E) Kendi duygu ve düşüncelerini harmanlayarak yazmak

40. Bir tiyatro yazarı, hiçbir zaman sahnede kendi yazdığını bulamaz. Bu, ortaklaşa bir çalışmadır. Herkes birazcık değiştirse oyun değişiyor. Sahnede kendini yazarına değil, seyircisine kabul ettiren oyunu başarılı bulmaya başladım ve rahatladım. …….. sonucuna vardığım için.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) "Bu oyunun altında benim imzam var."

B) "Oyunla metin arasında bir uyum olmalı."

C) "Beni seyirci değil metnim ilgilendiriyor."

D) "Oyun, oyuncuların değil benim."

E) "Bu benim oyunum değil, hepimizin oyunu."

ALTIN ANAHTAR